

EDUCO BULGARIA

International Adventure School

Скъпи приятели, скъпи читатели,

Добре дошли на страниците на нашия нов годишен информационен бюлетин!

Както до сега, така и днес, желанието ни е да споделим с вас нашия опит, успехи и предизвикателства през изминалата 2011 година. Да благодарим за съдействието и подкрепата на всички наши приятели, с които ни свързват общи ценности – любовта към децата, хората, природата...

Бихме искали да ви припомним, че през 1995 година Едюко България се появи в една от най-трудните за страната ни години на преход като отклик на потребността от мотивация за физическо, духовно и личностно развитие на децата и младите хора, като път за съхранение на общочовешките ценности и формиране на граждани с демократично съзнание и лидерски качества. През изминалите години се отбелязва нарастващ интерес към практиката на Едюко България от страна на родители, партниращи организации и институции, фирмени и корпоративни екипи, финансиращи програми. Споделеният опит и добри практики доведоха до създаване и на нови организации с подобна дейност в България. За това и до скоро вярвахме, че сме съвсем близо до постигането на основните цели нашата организацията.

Днес, обаче, реалността е друга. Какво става всъщност? Защо ни е все по-трудно да се справим не само с нас самите, но и с възпитанието на децата, които във все по-голямата си част изглеждат неподатливи към положителни влияния. Как да им подадем ръка сред въртопа от бързо променящи се структури и стойности?

Съвременните условия на живот се характеризират с ускорен темп на технически напредък. Усвояването на знания, предложени в готов вид и с ясни правила за използване се предпочита пред неподлежащото на точно измерване знание за емоционалната същност на човека. В стремежа и грубата надпревара за материално осигуряване, човек несъзнателно пренебрегва чувствата си, загубва ориентация в тях, ценностна система се деформира, инстинктите се притъпяват, а общуването носи отпечатък на рационализъм и студенина. Експлозивното нарастване на личностните разстройства в зряла и в детска възраст, характеризирани се с необосновани прояви на агресия, автоагресия, жестокост, егоизъм и безцеремонност, изведоха отново на преден план спешната необходимост от обогатяване на познанията за емоционалното развитие на човешката личност като основен фактор за обществено равновесие и хармония.

Днес, повече от всеки друг път, осъзнаваме смисъла на нашата дейност в България и нуждата тази дейност да продължи в полза на деца, млади хора, възрастни и на нас самите. Какво искаме да постигнем? Да погледнем заобикалящата ни действителност от друга гледна точка – като предизвикателство и възможност да се разделим с наложените ни и затвърдени стереотипи на негативно мислене, общуване и поведение. Да дадем шанса на повече малки и големи хора да открият своите неподозирани качества и възможности, своята истинска човешка същност. Или, както се казва в една история, всеки има "своето златно сърце" и "своята златна природа" - заедно да свалим дебелия слой прах, натрупан от забързаното и стресово ежедневие.

Скъпи приятели,

На следващите страници ще ви запознаем с най-новото в нашата дейност през изминалата 2011 година и перспективите за бъдещото ни развитие.

Очакваме вашето съдействие и подкрепа по пътя ни към по-добро бъдеще и условия за живот в нашата страна!

Пожелаваме ви приятни мигове с нашия бюлетин!

Екип на Едюко България

От 01.03.2012 офисът на Международна школа Едюко България е на нов адрес:

София - 1784, ж.к. "Младост 1", Бул. Йерусалим N 16

Всички координати за връзка с нас и карта на местонахождението на офиса можете да видите на последната страница на бюлетина - "За контакти".

Курсови новини

Програмата на Едюко България за деца и младежи е съчетание от образователни и възпитателни методи и подходи. Тя представлява цикъл от последователни многодневни курсове сред природата, обхващащи различни стадии на развитие през детството и юношеството.

Съдържанието на курсовите програми е съобразено с възрастта, физическите и психологически особености на участниците.

Участието в курсовете допринася за пълно разгръщане на личностния потенциал, обогатяване на ценностната система и повишаване нивото на социална компетентност. Децата и младежите усвояват практически умения за посрещане на предизвикателства, поемане на отговорност и взимане на решения с консенсус, планиране и постигане на лични цели, решаване на конфликти и работа в екип. Усвършенства се положителната комуникация. Осмисля се ролята и отговорността на човека за опазване на природния свят и околната среда.

През ваканциите курсовете са със свободно записване. Изборът за участие от страна на родителите, децата и младежите обикновено се определя от възрастта, времето и мястото на провеждане, както и от включените в програмата занимания.

Всяка група се състои от максимум 12 участника, ръководени от двама квалифицирани инструктори и стажант или младши инструктор.

Работата в малки групи позволява индивидуално внимание към всеки участник, съобразяване с естественото развитие, груповата динамика и осигуряване на лична и групова безопасност.

Разходите за участие в отворен, със свободно записване Едюко курс, се покриват от родителите.

През последните няколко години все по-голяма част от децата и младежите, участвали в Едюко курсове и деца, желаещи да участват, не могат да се включат поради финансови и материални затруднения на много от семействата в България.

Поради тази причина, както през 2010, така и през 2011 година успяхме да проведем само част от планираните ваканционни курсове. Отчита се отново и спад в броя на участвалите деца и младежи.

През 2011 година бяха проведени предвидените курсове по стандартните програми "Изследовател", "Откривател", "Приключение", "Вертикал" и "Сървайвър" в Шипка, Езеро Панчарево и Рила /Мальовица/, Стара Планина и Пирин.

През 2011 година за първи път проведохме и две Team building обучения с ученици от частна езикова гимназия Проф. "Иван Апостолов" в София. Обратната връзка от учениците, отчетените положителни резултати по отношение на предварително поставените от ръководството на училището цели, както и доброто взаимодействие при организирането и провеждането на обученията, са основа за бъдещо ползотворно сътрудничество.

Курсови "бисери" – простишки, но важни житейски открития по време на курс:

/Из курсовите дневници/

"Имало живот и без компютър...!";

"Забравих да си зарядя мобилния, не помня и къде ми е зарядното, а и за какво ли ми е сега тук?";

"Колко е часа ли? Ами ... някъде по изгрев слънце!";

"Тук забравяш за любимите ти пица, хамбургер и дюнер ... В планината, в тъмното, край огъня с приятели, могат да се изядат с невиджан апетит огромно количество картофи и филии хляб, препечени в жарта.";

"Раница не се подрежда, а се тъпче, за да събере всичко необходимо!";

"Доскоро си мислех, че знам какво е бял, син, зелен цвят...и червен залез. Само съм си мислил!!! Сега вече наистина знам, елате при нас и ще се убедите!";

"Странно...тук чуваш тишината и не виждаш какво дишаш! "

Като обществено ангажирана организация, Едюко България прие за свой морален дълг да помага на децата в риск в нелекия им път на развитие и живот. В началото на 1995 година бе разработена, а през 1996 година стартира програмата от специализирани курсове сред природата на Едюко България "Деца в риск". Курсовете по тази програма са предназначени за деца със сходни здравословни и/или социални проблеми. Участниците могат да бъдат с хронични заболявания, в неравностойно социално положение, без родители, живеещи в институции, с проблеми на душевното здраве (емоционални и поведенчески проблеми). В зависимост от обединяващия групата проблем, в подготовката и провеждането на дейностите по тази програма се включват и специалисти в съответната област. По тяхна преценка, след отчитане на постигнатите резултати, на децата се дава възможност за участие в стандартни курсове сред природата /курсове със свободно записване/ с цел разширяване на социалните им контакти с техни връстници и преодоляване на чувството за малоценност и изолация.

Основната цел на програмата е осигуряване на пълноценно развитие, подпомагане процеса на социална интеграция/реинтеграция на тези деца, намаляване на риска от отпадането им от училище и попадане в среди свързани с насилие, тежки форми на детски труд, употреба на наркотици, детска престъпност и други неформални групи с деструктивно влияние.

Често травмирани, изолирани и отбягвани, независимо от интелектуалния и емоционалния си потенциал, децата в риск имат малък шанс или изобщо нямат такъв за равен старт в живота със своите връстници. Чрез участие в Едюко курс им се предоставя възможност да излязат от мъчителното еднообразие на своето ежедневие. В необичайните условия на природата, у тях се събужда усета им за красота и хармония. Участвайки в предизвикателни ситуации и занимания, откриват у себе си неподозирани качества и възможности. Научават в какви ситуации как могат да се справят, да работят заедно и да си помагат, да си поставят цел и да я постигат. В условията на защитеност, сигурност и разбиране, споделят мисли и чувства, изграждат ново, по-светло отношение към себе си, към другите и към света, в който живеят.

От другата страна на огледалото

Отиди да се измиеш веднага! Погледни се на какво приличаш!

Няма!

Казах ти вече! Отдавна трябваше да сте си легнали!

Ти ли ще ми кажеш! Ще си викаш така на твоите си деца!

Този диалог е ежедневие в домовете за деца, лишени от родителска грижа. Хората, работещи там, са свикнали и може би дори вече не им прави впечатление. У останалите подобни реплики будят гняв и неприязън към "наглото" хлапе и добре прикрита безпомощност да се справят в тази ситуация. А всъщност отговорите на детето са огледалния образ на нашата директивност. На стремежа ни да наложим своите правила по начина, по който сме свикнали да го правим у дома, спрямо "своите си" деца. Само че тук търпим провал. Вместо послушно изпълнение, срещаме предизвикателна съпротива. Изправени сме пред стена.

Да направим опит да погледнем от другата страна на огледалото - какво се крие зад гневното потропване с крак и опитите да бъдеш уязвен. Къде бъркаме, изисквайки най-обикновени неща? Нека помислим... Кои сме ние в живота на това дете и мечтите му за свое семейство. Кои сме ние? Брънка от системата, която е създала неговия институционален свят. Изпълняваме задълженията си. Изискваме. Служим си с "етикети", гняв, "заслужени наказания" и очакваме послушание, изпълнение. Ние очакваме уважение от дете, на което съдбата е доказала с годините, че е никому ненужно, че тежи на бюджета.

А от другата страна на огледалото търсят нашата подкрепа, обич, уважение, доверие. Там не си говорят за това. Защото става тъжно. Когато ти е тъжно, плачеш. И без това през деня има достатъчно поводи да се разплачеш.

Говорим на различни езици... Какъв е пътят тогава?

Хайде да прекрачим огледалото!

Тогава ще видим, че хлапето е мръсно, просто защото неговите дрехи са потънали в дебрите на общата пералня и трябва да облече чисти, които ще му бъдат по мярка след две години. И защото просто не е успяло да се дореди до банята. Ще разберем, че не иска да си ляга, защото ще остане само с тъжните си мечти и след кратката нощ ще дойде следващия ден, с нищо по-различен от днешния.

Програма “Деца в риск”

Ще разберем, че е готово да Ви предизвика, защото тогава Вие ще се карате САМО НА НЕГО. Вие сте го забелязали, той е погълнал вниманието Ви. Да, това не е добре за него, но си е струвало минутите, защото всъщност са били спечелените НЕГОВИ минути.

Може би намерихте отговор?

Нека сега се върнем в нашето измерение и да поговорим за това, което видяхме заедно с хлапето. Сигурен съм, че след това то ще се измие и ще си легне. Само че преди това ще ви намери, за да ви пожелае Лека нощ.

Д-р Б. Ментешев

Програмата “Деца в риск” на Едюко България е текуща. До момента са реализирани множество специализирани курсове и проекти по тази програма. За осъществяването и организацията разчита единствено на спонсорства от местни и чуждестранни физически и юридически лица, на проекти към финансиращи програми, както и на собствен принос. До 2010 година в България бяха закрити основни финансиращи програми в социалната сфера за деца, на които Едюко България разчиташе за финансово подпомагане на проектите си по Програма “Деца в риск”. Стана все по-трудно и набирането на средства от местни и чуждестранни физически и юридически лица.

Скъпи приятели от RUTGERS ChemTrade GmbH, Германия, Bulgarian Real Estate Fund и МНИ ООД, обръщаме се към вас с дълбока благодарност за вашата безусловната морална и финансова подкрепа вече няколко години подред. Изказваме своята благодарност на „Витогаз България” ЕАД и “Тюлипс” ООД, които оцениха и подкрепиха нашата кауза и усилията ни за доброто на българските деца. С благодарност и признание към родители и приятели, които в това трудно за всички ни време, откликнаха на чувството си за съпричастност към деца, лишени от нормално детство.

Благодарение на всички вас, скъпи приятели, и през 2011 година Програма “Деца в риск” на Едюко България успя да продължи.

И вие можете да помогнете:

- С пълно или частично финансово подпомагане участието на всички деца в програмата;
- Със средства, подпомагащи частично или напълно участието на определен от вас брой деца в програмата;
- Като се ангажирате с дългосрочна договорна финансова подкрепа на Програма “Деца в риск” на Едюко България.
- По уникален за вас начин, който ще се радваме да споделим с нас.

По ваше желание Международна школа Едюко България може:

- Да издаде сертификат за спонсорство;
- Да представи кратък отчет и снимков материал на CD от участието на децата в курсовете;
- Да публикува Логото или името ви с благодарствен текст в електронния ни информационен бюлетин и/или на Интернет страницата на Едюко България;
- Да публикува Логото и банер с линк към вашата Интернет страница от Интернет страницата ни на български и английски език /адрес: <http://educu-bulgaria.org/> . Мястото на банера се определя от вас, както и сумата, която ще бъде използвана за осъществяване на програма “Деца в риск”.

С удоволствие ще отговорим на всички въпроси и ще предоставим необходимата ви допълнителна информация. Разчитаме на вашето разбиране и желание заедно да помогнем на българските деца по пътя им към по-добро бъдеще!

Екип на Едюко България

Bulgarian
Real Estate Fund

(Не) Правилно разбиране за Team building програмите

Да поговорим за две неща: Team building и обучение. В страните, в които се практикува от години, е налице смислово равенство между тези две понятия и като говорене, и като разбиране. В България, обаче, няма единен критерий за понятието Team building, затова и то се използва по различни поводи и се разбира по различен начин.

Сега, когато това понятие се използва масово в България, е полезно да се върнем няколко стъпки назад, за да изясним това, което е било пропуснато в началото.

Днес много фирми и компании практикуват т. н. „Team building“, който представлява организирано събиране на колеги в извънработно време, което може да бъде в /извън града или извън България, като целта е те да се опознаят в извънработна среда преди всичко като хора и личности. Познати са различни варианти: посещение на заведение, клуб, ресторант, спа хотел, билиардна зала, боулинг зала, фитнес зала, тенис, пейнтбол, футбол, изкачване на планина, екскурзии, фирмени празници и тържества и др. От гледна точка на фирмата това означава поемането на разходите за забавление на служителите и ангажиране на определен човешки ресурс за планирането, организирането и логистиката на мероприятиято, а от гледна точка на служителите, в по-голяма част от случаите, поредния досаден фирмен ангажимент с прикрит задължителен характер, който отнема от личното им свободно време. Голяма част от консултантските, туроператорски фирми, а и много хотели, предлагащи Team building, имат предвид точно такъв тип забавления от различен характер, като поемат и част от управлението на мероприятиято.

В България работят и организации от друг тип, създадени и регистрирани според българското законодателство като неправителствени, чието членство и/или партньорство на международно ниво им позволява да прилагат световното know how в областта на Team building обученията. Те основават своята дейност върху методите на Обучение чрез преживяване, като заниманията се провеждат на закрито /в зала/ и на открито, сред природата /Experiential outdoor education/.

Международна школа Едюко България е една от първите регистрирани в България неправителствени организации, чиято дейност изцяло е основана върху методите на Обучение чрез преживяване. Богатството от добри практики и споделен международен опит, както и нашия дългогодишен опит, тук в България, е основание за изводите, които биха могли да се направят в тази област, а именно:

Team building обучението е нещо много повече от неформално фирмено събиране за сплотяване на колектива. То представлява нестандартна форма на практическо обучение по прецизно изработена програма, съобразена с определени цели и налагаща от само себе си изводи в полза на участниците – служители и ръководители. Не бива да се остава с впечатлението, че заниманията в тази програма са самоцелни, запълващи времето на участниците и оправдаващи цената на обучението. Избора им се прави и определя на база предварително поставени от фирмата или компанията цели.

И тук се сблъскваме с един ключов въпрос и често срещан проблем: Целите се дефинират трудно, често се подава информация с неконкретни, неспецифични и твърде общи цели.

Ако фирмата е по-малка, целите се задават обикновено от управителя. В този случай дефинирането на целите на обучението е сравнително трудна задача, защото не всички управляващи могат да отделят достатъчно време да усетят и разберат от какво точно се нуждае екипа, за да протичат нормално работните процеси. Възможно е и да няма проблем, по-скоро нужда от превенция на нежелани междуличностни взаимоотношения във фирмата, които биха се отразили негативно на общия работен процес.

При средните и големи фирми и компании за развитието на персонала отговаря заемащия длъжността Човешки ресурси /HR/. Тук уточняването на целите на Team building обучението са още по-сложни, защото голяма част от фирмите/компаниите нямат програма за развитие на корпоративната култура, която би трябвало да бъде част от стратегическия план за развитие на самата фирма/компания. Ръководителите на отдел Човешки ресурси са поставени в ситуация сами да дефинират целите на обучението, според собствените си наблюдения върху служителите, процесите и връзките. Независимо от компетентността и професионализма на някои от тези мениджъри, не е възможно сами да определят точно глобалните цели на компанията и проектирайки ги, да изготвят програма за развитие на корпоративната култура, от където целите на Team building обучението ще са пределно ясни.

Ако все пак Ръководителят Човешки ресурси успее да изработи предложение за подобна програма, то преминавайки за одобрение през повисоките нива на корпоративната йерархия, най-често крайното решение е да се проведе "Team building" с всички служители наведнъж – в повечето случаи над 100 души. Това вече е корпоративно събитие, което няма нищо общо с класическото Team building обучение. Както много от процесите, които обективно ни заобикалят и оказват своето влияние върху нас, така и Team building обучението трябва да се разглежда като процес, а не като еднократен акт. Неразбирането на съдържанието на това понятие води до пренебрегване и логично, до недооценяване на възможностите и богатството на Team building програмите. Правилното разбиране за ползите от едно такова обучение и балансираното съчетание на полезното с приятното, е предимство за всяка фирма, организация или компания.

Team building 2011

От 2000-та година програмата за Team building обучение на Едюко България е включена в Buddy Program на Американски Университет в България. И през тази година тя се проведе в края на месец август. Основните цели бяха:

Изграждане на нагласа за посрещане на предизвикателства; Създаване на неформални взаимоотношения и доверие между участниците; Подобряване на уменията за позитивна и ефективна комуникация, за анализ на ситуации, съвместно решаване на проблемни задачи, разпределение на функции и постигане на конкретни цели; Усвояване на умения за оценка на собствените възможности и тези на екипа като цяло в необичайни условия; Усъвършенстване на екипната работа и усвояване на лидерски умения на база личен опит.

Проведеха се Team building обучения и с четири фирмени екипа с различен брой участници и на различни места в България. Основните цели, времетраенето, местата на провеждане и съдържанието на всяка програма бяха предварително обсъдени и уточнени със съответните ръководства.

Обратната връзка от участниците по време на обученията и анализът на резултатите от страна на инструкторските екипи на Едюко България, показаха постигане на предварително поставените цели и ще послужат за оптимизиране на програмното съдържание при следващите обучения.

Инструктори

Инструкторите в Едюко България са квалифицирани според Критериите за Едюко Инструктор и Стандарта за безопасност на организацията. Стандартът за безопасност е изработен в съответствие с изискванията на Законите на Република България, Министерство на образованието, Министерство на здравеопазването, Планинска спасителна служба, Български Червен кръст, Международната комисия по планинско спасяване и Международната асоциация на алпийските клубове. Този стандарт е задължителен за всички, които работят в системата на Едюко България.

Основен приоритет на Едюко България е способността да съобразява съдържанието на програмите с различните условия, възрастови групи, културни среди, индивидуалните нужди и моментните обстоятелства. Инструкторите се обучават в изкуството на този тип работа, а не само в начина на изпълнението и. Важни са моделите и процесите, които разкриват възможности пред хората, а не само подготвянето на няколко дневно прекарване на времето сред природата. Ето защо, подборът и обучението на квалифицирани инструктори е един от приоритетите на Едюко България. Програмата за непрекъснато обучение и усъвършенстване на инструкторския състав включва семинари и практики по основни дисциплини: Първа долекарска помощ; Технически елементи и техника на безопасност при провеждане на занимания в природни условия; Стандарт за безопасност на Едюко България; Soft skills – психолого-педагогическа основа на обучението чрез преживяване; Екология и опазване на околната среда.

Инструкторските екипи се формират съобразно целите на обученията, мястото на провеждане, възрастта и броя на участниците, включените в програмата елементи и приоритетната специалност на всеки инструктор.

Едюко България участва в обмена на опит и инструктори с другите Едюко училища в света.

Младши инструктори

Специално внимание се обръща и на подбора и обучението на младши инструктори. Младшият инструктор е многократен участник в курсовете на Едюко България, навършил 14 години и проявил желание да продължи обучението си. След успешното завършване на курс за младши инструктори и получаване на сертификат за правоспособност, той се включва в инструкторските екипи. След навършване на 18 години има право да работи в Едюко България като правоспособен инструктор.

Дипломи и сертификати

Децата, участвали в стандартните курсове на Едюко България, получават диплома след всеки завършен курс. Тези дипломи биха могли да послужат като препоръка при кандидатстване в различни среднообразователни училища в България и в чужбина.

Децата и младежите, завършили курс за младши инструктор, получават сертификат за правоспособност младши инструктор в Едюко България.

Този сертификат би могъл да послужи като препоръка при кандидатстване в колежи и висши учебни заведения в България и в чужбина, или при кандидатстване за работа. Сертификатът дава възможност и за стаж в останалите Едюко училища в света.

Децата и младежите, участвали в курсове на Едюко България, могат да получат препоръка, която да им послужи пред всички заинтересовани.

Когато си мислеше, че не те гледам

Децата наблюдават и правят това, което правим, а не това, което им казваме. На какво учим нашите деца?

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях, че закачи първата ми картина на стената и веднага поисках да нарисувам друга.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как нахрани изгубено коте и научих, че е добре да си мил с животните.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как направи любимата ми торта за мен и научих, че малките неща могат да бъдат най-специалните неща в живота.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как приготви храна и я занесе на приятел, който беше болен и научих, че ние всички трябва да помагаме грижейки се един за друг.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как отдели от времето и парите си, за да помогнеш на хора, които нямат нищо и научих, че тези които имат нещо трябва да помагат на тези, които нямат.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как се грижиш за нашия дом и за всеки в него и научих, че трябва да се грижим за това, което ни е дадено.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как се справяш с отговорностите си, дори когато не се чувстваш добре и научих, че би трябвало да бъде отговорен когато порасна.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях сълзи в очите ти и научих, че понякога биваш наранен, но няма нищо страшно в това да поплачеш дори.

Когато мислеше, че не те гледам, аз видях как се безпокоиш и исках да бъда всичко онова, което бих могъл да съм.

Когато мислеше, че не те гледам, аз научих най-много от уроците на живота, които трябва да знам, за да бъда един добър и творчески човек, когато порасна.

Когато мислеше, че не те гледам, аз те погледнах и исках да ти кажа "Благодаря!" за всички онези неща, които видях, когато ти си мислеше, че не те гледам.

P.S: Към всички хора, които знаем, че правят толкова много добро за другите като си мислят, че никой не ги вижда.

За контакти

Адрес:

Международна школа Едюко България
София - 1784, ж.к. "Младост 1", Бул. Йерусалим N 16

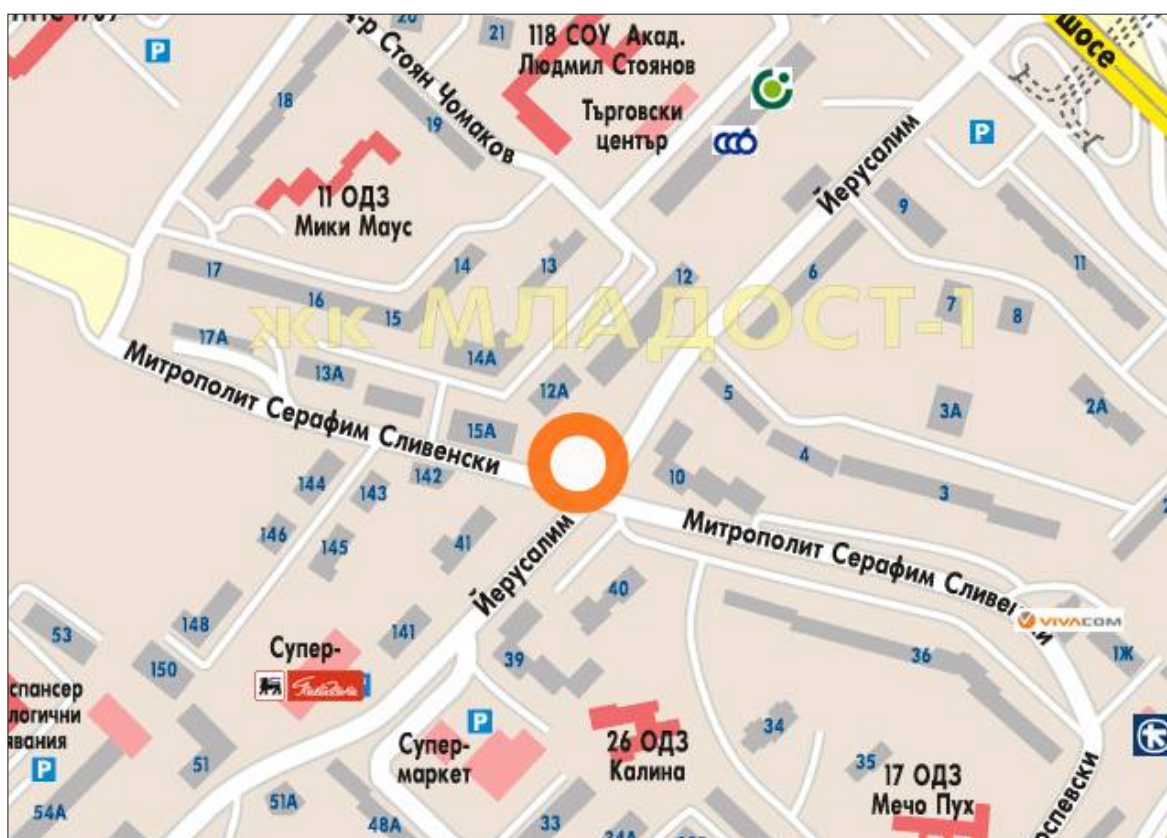
Адрес за кореспонденция:

София - 1784, П.К.101

Телефон: 02/885 30 37; 0879 099 030; 0879 099 033

E-mail: office@educo-bulgaria.org

URL: <http://www.educo-bulgaria.org>

Редактори:

Маргарита Минкова, Валери Драгнев, Кристиян Кубратов

Графичен дизайн:

Кристиян Кубратов

© 2012 Международна Школа Едюко България
Всички права запазени!